

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS
Voor de Stad. . f 12.
Franco per post. » 14.

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIE
15 cents de regel
behalve 35 cents regel.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 25 Junij. Volgens een artikel uit Oderberg in een der dagbladen geplaatst, zoude het getal der Oud-Lutheranen die in den loop van dit jaargetijde de Uckermark, Neumark en Pommeren voor goed verlaten, niet minder bedragen dan 5,000 personen. De afscheidstoonieelen tusschen bloedverwanten, vrienden enz., zouden treffend geweest zijn en vele gingen slechts gedwongen en met tegenzin op de Oderschuiten die hen naar Hamburg zouden overvoeren.

-- Men schrijft uit Aken van den 24 Junij. Op de reeds vroeger voor den aanstaanden herfst toegezegde opening van den Rijschen spoorweg tot aan de Belgische grenzen, zal thans met zekerheid kunnen worden gerekend. De proeftogten zullen vermoedelijk reeds in September beginnen, en de opening is in het begin of ten allerlaatste in de helft van October, zoowel van Pruisische als van Belgische zijde te verwachten.

-- NURNBERG, den 20 Junij. Een voorval dat de volledige opening en gebruikmaking van het Donau-Meinkanaal over deszelfs geheele uitgestrektheid nog voor lang schijnt te zullen verschuiven, vormt thans het onderwerp der gesprekken. De waterleiding bij Steinach, namelijk, 2½ uur boven waarts van onze stad, een schoon bouwwerk van 200 voet lengte, die het water op eene hoogte van 65 voet over het Schwarzachtal voerde, is uiteen gedrukt geworden en men vreest dat het noodig zal zijn haar geheel te vernieuwen. De kosten van den bouw hebben 80,000 gulden beloopt. De oorzaak wordt gezocht in de slechte soort van grond en gedeeltelijk in de ongenoegzame sterkte van het metselwerk. Eenige huizen die in afwachting der kanaalvaart reeds zaken hadden gedaan, inzonderheid die welke aanzienlijke hoeveelheden hout aankochten om hetzelfde in planken te zagen en naar Holland te vloten, zouden aanzienlijke verliezen kunnen lijden en men betreurt het algemeen, dat de goede verwachtingen die de opening van het kanaal deed geboren worden, reeds weder zoo spoedig den bodem zijn ingeslagen. (Aach. Zig.)

ENGLAND

-- LONDEN den 28 Junij. De Koning der Belgen hield eergisteren een levé op het paleis van Buckingham, tot ontvangst van het corps Diplomatiek. Onder vele anderen lieten zich de Nederlandsche Minister en de heer Stratenus, eerste secretaris van legatie, aldaar vinden.

In het Lagerhuis zijn eenige artikelen der wet op het bezit en gebruik van wapenen in Ierland aangenomen, maar van andere, tegen welke de zwaarste bedenkingen gerezen waren, is de behandeling uitgesteld.

Meer dan achtduizend inwoners van het graafschap Down, met den marquis van Downshire aan het hoofd, hebben een adres aan de Koningin gezonden om hunne verontwaardiging uit te drukken

over de thans door het koninkrijk verboden pogingen om Groot-Brittannië en Ierland van rekken te loopen te scheuren.

De Lord-Luitenant heeft op nieuw verscheiden Iersche magistratspersonen, sommigen daarvan op hun eigen verzoek, uit die betrekking ontslagen.

Te Dublin is het gerucht verspreid, dat een der Iersche parlementsleden een wets-ontwerp ter tafel brengen wil, waarbij alle pogingen tot scheuring van het Rijk, of tot het beleggen van volksvergaderingen tot dit oogmerk, als strafbaar zouden worden verklaard, met verbeurdverklaring tevens van alle gelden, der bereiking, en emeld doel ingezameld, welke aldan tot het aanleggen van spoorwegen en andere openbare werken in Ierland zouden worden aangewend.

LONDEN den 27 Junij. De Koning en Prins Albert zullen in de maand Augustus de haven van Plymouth bezoeken. Men zegt dat de vier geleendheid schitterende zeilpartijen in dezelve zullen plaats hebben.

-- Een ministerieel dagblad meldt dat de graaf de Grey, Onder-koning van Ierland, zich in eenen min gunstigen gezondheids toestand bevindt. Men ziet daarin een teeken van een aanstaande terugroeping.

-- In het dagblad van Kassel leest men dat tusschen Groot-Brittannië en Hanover een handels-traktaat gesloten is, volgens hetwelk Hanover den vrijen invoer, behoudens de betaling van bepaalde regten, toestaat van alle Engelsche voortbrengelen, fabricaten en handels-artikelen, het zout uitgezonderd. Die regten zullen gedurende de werking des traktaats niet mogen worden verhoogd. Daarentegen staat Groot-Brittannië aan Hanover toe, 1°. In allen tijden en vrij van alle regten, den invoer van goud en zilver in staven, 2°. den vrijen invoer der granen tegen het wettig inkomend regt, wanneer Engeland granen noodig zal hebben; 3°. eindelijk den vrijen invoer van Hanoversche voortbrengelen, welke voor het bestaan der Engelsche fabrieken noodig mogten zijn.

-- Door het verzuim, zoo het schijnt van eenen ingenieur is, volgens een dagblad van Bath, in eenen mijn bij Benkerton, een droevig ongeluk gebeurd. Zekere pen niet behoorlijk vastgemaakt zijnde, is de trommel, waarover de ketting van den mijnput loopt, van de stoemmachine los geraakt, en een trits werklieden, die aan dezen ketting hangende, naar beneden gelaten werden, vijftig vadem diep naar onderen gestort. Vijf mijngravers bleven dood op de plaats, een zesde is sedert gestorven en eenige menigte anderen zijn zwaar gekwetst.

-- Meermalen is er van de zware branden gesproken, die in de laatste tijden bijzonder onze groote koopstad Liverpool gekeisterd hebben. Thans heeft men ontdekt, dat zij in vele gevallen het werk van brandstichters geweest zijn; iets hetwelk de brand-assuradeurs te Londen genoopt heeft, aan hunne agenten te verbieden, om, zoo lang deze toestand daurt, te Liverpool nieuwe verze-

kerings-contracten aan te gaan. Sedert den 12 September, en dus in ongeveer 40 weken tijd, hadden zij te Liverpool 600,000 pond sterlings verloren. Men had te Liverpool het plan, om pakhuizen rondom het dok op te rigten, doch schijnt dit ontwerp, dat aan den handel zoo veel gemak verschaft zou hebben, te moeten laten varen, omdat de assuradeurs, waarschijnlijk voor nog grooter op eenmaal aan te rigten verwoesting vreesende, verklaard hebben die pakhuizen niet te zullen verzekeren. Thans is men op middelen bedacht om aan zulk eenen gevaarlijken en ergerlijken staat van zaken door eenigen krachtigen maatregel een eind te maken; inmiddels neemt de oyerheid alle voorzorgen, welke zij kan het verbod om in of bij pakhuizen tabak te rooken is, onder bedreiging van strengere straffen dan te voren, hernieuwd; men registreert de lastdragers en sjouwerlieden; schaft de verdachte af en neemt nog andere middelen van soortgelijken aard ter hand.

SPANJE.

BAYONNE 28 Junij. Sevilla heeft zich den 19 verklaard. Het burgerlijk opperhoofd en een gedeelte der troepen hebben aan de beweging toegegeven. Corogne heeft zich den 18 verklaard. De Kapitein en het burgerlijk opperhoofd hebben de stad verlaten. De beweging heeft zich in Gallicie uitgebreid: de Steden Santyago, Lugo, Oreuse, Vigo, Betanzos hebben zich verklaard. De regent is den 23 te Quintana aangekomen, en zette zijne marsch voort naar Valencia. De generaal Rodil is tot commandant der Hellebardiers benoemd. In Madrid was niets nieuws.

-- Madoz heeft geheel Arragon in opstand gebracht, en is, schrijft men, den 22 dezer, aan het hoofd der nationale garden uit drie en dertig gemeenten, aan den oever der Cinca aangekomen, welke hij wilde overtrekken, om zich op de achterhoede van den generaal Seoane te werpen.

Van Halen heeft, volgens de jongste berigten, aanstalten tot het bombardement van Grenada gemaakt. De daartoe benodigde mortieren en amunitie zouden uit het arsenaal van Sevilla worden aangevoerd. Het ongelukkige Barcelona verkeerde den 22 dezer in gelijke vrees. In antwoord op eene proclamatie van Zurbano, om de Kataloniërs tot rust aan te manen, heeft de Junta eene andere proclamatie uitgevaardigd, waarbij zij aan de soldaten van dien generaal gelijke voordeelen van soldij beloofd als hunne kameraden te Barcelona genieten, welke dagelijks tamelijk goed betaald worden. Op een brief van den generaal Castro door Zurbano geantwoord, dat hij den gouverneur van het fort Montjeu bevolen heeft de stad te beschieten en geheel te vernielen, zoo niet enige vijandelijkheden van den anderen kant werden aanvagen. De Fransche en Engelsche Consuls hadden twee officieren tot hem gezonden, om, behoeve hunner landgenooten, een uitstel te verzoeken. Intusschen is de bevolking door de Juntas op de waarschijnlijkheid van een bombardement voorbereid, met bijvoeging dat zij, (Aach. Zig.)

melijk, door niets tot toefelijheid te bewegen zou zijn, naardien alle schikking onmogelijk was geworden. Zij zelve zou haren zetel naar het nabijliggend dorp Gracia overbrengen. Het schijnt dat de verheffing van Zurbano, als beschaafd en wreed te boek staat, tot kapitein-generaal en generaal en chef over het leger in Katalonië, de verbittering aanmerkelijk heeft doen toenemen.

Door de Junta van Katalonië zijn rondgaande brieven naar de overige in opstand geraakte steden gezonden, waarin zij, onder anderen, voorslaat de stad Valencia tot voorloopigen zetel van het Centraal Bestuur te verklaren. Van de acht en veertig provincien, in welke Spanje verdeeld is, hebben thans veertien aan de beweging deel genomen. Het oorlogzuchtig manifest van Espartero en zijn persoonlijk oprukken tegen de misnoegden schijnt geringe vrees te hebben aangejaagd, dewijl sedert nog onderscheiden plaatsen zijne zaak verlaten hebben.

Een schip, hetwelk den 18den van Corunha vertrokken is, brengt de tijding over dat de opstand reeds tot die stad was overgeslagen; de nationale garde had zich van de poorten meester gemaakt, zonder daarin door de troepen verhinderd te worden, van welke men echter nog niet wist of zij zich bij de insurgenten scharen zouden. Eene Junta was ook daar gevormd.

Te midden van al deze bewegingen is de voortdurende kalme in de Baskische Provincien hoogst opmerkelijk.

-- Het dagblad *le Phare des Pyrénées* van den 25, bevat de volgende berichten uit Katalonië:

Bij eene dépêche van den 22 uit Igualada, heeft Zurbano aan de Consuls der vreemde mogendheden kennis gegeven van het door hem, op den 19 te voren, uitgevaardigde bevel aan den gouverneur van het fort Montjouy, om, wanneer hij Zurbano, mogt worden aangevallen, de stad te bombarderen, tot dat het laatste huis en de laatste inwoner zal zijn vernield. De Consuls van Frankrijk en Engeland hebben van den gouverneur van Montjouy verkregen, dat twee officieren naar Zurbano zouden worden gezonden, ten einde nieuwe bevelen te vragen.

Van eenen anderen kant wordt gemeld, dat de Junta van Barcelona aan de bevolking dier stad de waarschijnlijkheid van een aanstaand bombardement heeft aangekondigd, daarbij de verklaring voegende, dat zij niet zal wijken en dat geen vergelijk meer mogelijk is. De zetel der stedelijke regering en de bureaux der Junta zal naar het dorp Gracia worden overgebracht.

Volgens tijdingen van de grenzen zoude de Provincie Boven-Arragon in opstand gekomen zijn en de militia de achterhoede van Spanje aangevallen hebben. Voorts wordt gemeld dat het 2e bataillon van het infanterie regiment van Giroua zich voor den opstand heeft verklaard. Dit bataillon was uit Miranda vertrokken ten einde zich naar Burgos te begeven. De gedeputeerden Collantes en Arteaga hadden zich aan het hoofd van hetzelfde gesteld en den weg naar Burgos voortgezet, ten einde daar eene beweging uit te lokken.

Uit Sans wordt van den 21 gemeld dat de koning Prim met zijne ruitery eenen aanval op het stadje Igualada gedaan heeft. Hij zou 60 krijgsgevangenen gemaakt hebben en twee bataillons zouden tot hem zijn overgelopen. De generaal Zurbano is omsingeld door 30000 man, zodat hij noch voortrukken noch achteruit trekken kan.

Volgens de tijdingen uit Andalusië, heerscht te Granada de grootste geestdrift voor den opstand. Van alle kanten kwamen de naburige bevolkingen zich voegen bij de 20000 gewapende mannen die zich in die stad bevinden. Men wachtte nog op de versterking uit Malaga en Almeria. De straten waren geharcadeerd. De vlag van Kastilië was op de torens der stad geplant en met gejuich begroet. Reeds waren eenige bataillons met de voorposten der aan Espartero getrouwe gebroedertroepen handgemeen geweest.

-- BARCELONA 20 Junij. Zurbano heeft zich te Igualada verschanst; hij heeft aan Castro de vergunning verzocht zich naar Ceryera te begeven, terwijl hij beloofde, hoegenaamd geene vijandelijkheden te begaan. Castro heeft hem geantwoord, dat indien hij zucht niet om zijne divisie onderwierp, hij zou aangevallen worden door de artillerie uit Barcelona gearmeerd van zijn.

Bijna de geheele bevolking van Barcelona heeft zich buiten de stad begeven, uit vrees voor het bombardement.

-- Te Madrid is alles rustig. De militia welke Espartero genegen is, heeft de geheele militia van Spanja een manifest gezonden, om hetzelfde te vermanen de regten van den regent toch ten strengste te handhaven. De schrijvers van dit manifest voegen er bij, dat, indien de militia van Madrid tot nu toe de onzigtigheid van het gouvernement ten voordeele der wettigheid geoorloofd heeft, zij thans echter niet meer onverschillig en ongevoelig kan blijven, te midden van het verraad dat aan alle kanten uitbrak. Men verklaart zich niet duidelijker over de maatregelen, welke men wil nemen. Ook begint de sebrik in de hoofdstad te heerschen; men vreesst geweld, in hechtenisnemingen, en velen maken zich gereed de stad te verlaten.

FRANKRIJK

PARIJS 29 Junij. De Kamer der Pair heeft het ontwerp van wet op de suiker aangenomen met 79 tegen 45 stemmen, welke minderheid als zeer aanzienlijk wordt aangemerkt.

MARSEILLE 29 Junij. De Hertog van Anjou is alhier aangekomen, en door de bevolking met de meeste geestdrift ontvangen. De Hertog van Nemours zal in het begin van Augustus naar het kamp van Plalau bij Rennes vertrekken. Men zegt ook dat Z. K. H. de voornaamste havens van Brittannië zal bezoeken. Terstond na deze reis zal de Hertog van Nemours het kamp van Lyon in oogenschouw nemen.

Men verzekert dat de hertogin van Nemours den prins op deze beide reizen zal vergezellen.

NEDERLAND

Bij Zijner Majesteits besluit van den 27 Junij jl., no. 76, zijn tot leden van de commissie van landbouw in Noord-Brabant benoemd de heeren Mr. J. B. H. van de Mortel, te 's Hertogenbosch, en J. van Roy, te Oedenrode, in plaats van den heer J. Linsen en jhr. J. F. de Kuyper, beiden overleden.

-- 's GRAVENHAGE 30 Junij. Men verneemt uit goede bronnen, dat dezor dagen door Z. M. den Koning bij het personeel der ambtenaren, aan den Raad van State verbonden, onderscheiden promotien en benoemingen zijn bevolen, ten gevolge waarvan eenigen eervol zijn ontslagen en gepensioneerd. Onder deze laatste noemt men de referendarissen d' Elderen, van Babat en van Hogen-dorp.

Onder het personeel der marine-officieren (moetst, vooral in de hoogere rangen, eenige (men wil vier vice-admirala) alreeds hun pensioen binnen kort erlangen.

Gisteren heeft van Stenis zeer onverwachts eene zeer breedvoerige en oepelbepoofte misdaad, waaraan hij wettig behalvig verklaard, afgelegd. Men heeft in eenige dagbladen veel gesproken van het ridderskruis dat van Stenis droeg en hem dezor dagen zou zijn afgenomen, en nog wel door eenige ridders. Dit bericht is geheel en al bezijden de waarheid. Van Stenis was in der tijd benoemd tot ridder der Reünie. Deze Orde is sedert eene lange reeks van jaren verfallen; van Stenis droeg er derhalve geene wterlijke teekenen van, die hem konden afgenomen worden, en er bestonden geen ridders dier Orde, welke dat werk zouden hebben kunnen verrigten.

Men schijft uit Assen: -- Als belangrijk nieuws voor het wapen der in-

fanterie kunnen wij met zekerheid melden, dat de serjant P. A. van Swighem, van het 4de regiment infanterie, thans in garnizoen alhier, een onfeilbaar middel heeft uitgevonden om met meer dan gewonen spoed met het tegengeword in gebruik zijnde slaggeweer te laden en te vuren. Den 14 dezer heeft hij eene proef zijner uitvinding genomen, en in tegenwoordigheid van den eersten Luitenant van Langen, commandant van het detachement, negen wisse schoten binnen eene minuut door eene schijf gebragt. Het geheim, aan welks opsporing de uitvinder jaren lang werkzaam was, is gebleven in het bezit van den uitvinder, bij welker tegenwoordige samenstelling in eene minuut ten hoogste tweemaal kan geladen en gelost worden.

-- 's GRAVENHAGE 28 Junij. Men wil dat de reorganisatie van het leger dezer dagen zou zijn vastgesteld; men zegt dat een regiment infanterie, een gedeelte van een regiment cavalerie en eenige batterijen rijdende artillerie zouden zijn gesupprimeerd. Voorts dat het derde of flankbataillon van elk regiment zou worden ontbonden en ingedeeld bij de overige veldbataillons, welke daardoor op 6 compagnien zouden gebragt worden; hierdoor zouden de kosten van tien bataillons-staven worden bezuinigd.

Verder spreekt men van het supprimeeren van een der bataillons van het regiment jagers en van het pensioneren van verscheiden officieren, welke door hunne ver gevorderde jaren geene billijke aanspraak meer op avancement kunnen maken.

-- HOORNAAR, den 27 Junij. Heden morgen omstreeks 6 ure zag een jongen, welke zich op een veld onder deze gemeente bevond, iets hetwelk de gedaante van een mensch had uit de lucht nederkomen, terwijl het door meer dan honderd kraaijen en eksters vergezeld of gevolgd was. Hetzelfde werd ontwaard door eenen man, die aan eenen slootkant zijne scis zat te scherpen. Beiden waren in den aanvang, meêrende dat het een kind was, zeer verschrikt, doch eindelijk ontwarende dat het gevallene bewegeloos bleef liggen, verstootten zij zich het te naderen en nu bleek het, bij nader onderzoek dat het een luchtblas was, in welke men bijzonder treffend de gedaante van een man had nagebootst, en die, volgens een daaraan vastgemaakt briefje, heden nacht omstreeks drie ure, door de sociëit de Vriendschap te Delft was ongelaten.

GORINCHEM 29 Junij. Dezer dagen heeft hier ter stad een betreurenswaardig voorval plaats gehad. De heer H. M. R. een literairisch koopman, sedert kort in deze stad gevestigd, kwam H. Donderding den 22sten dezer ten huize van zijne aanstaande bruid, met wie hij sedert twee jaren geëngageerd was, alwaar de jonge lieden gerreedheid maakten, om groen te vlechten. Hij gaf nu te kennen, dat hij wel wartschte het huwelijk nog 14 dagen, mogt worden uitgesteld. Hierop moet er eene hevige woordenwisseling ontstaan zijn, ten gevolge waarvan de heer R., niet tegenstaande zijne herhaalde smteekingen om aangehoord te worden, ter deur werd uitgedruigd, waarop hij, na zich nogmaals daaraan huis begeven en gesp gehoor bekomen te hebben, zich verwijderd heeft zonder dat men wist, waar hij gebleven was, tot dat zijn lijk heden morgen omstreeks zes ure uit het kanaal van Steenenhoek, even buiten deze stad is opgehaald.

-- HOORN 28 Junij. Heden vernam men alhier, dat het naburige de Beemster, wederom het looneel is geweest van een vreeselijk misdrijf. In den afgelopen nacht, circa twaalf ure, zijn twee personen door een achterraam, dat zij hadden opengebroken, in de woning geklommen van zekere Grietje Volkens de Vries, weduwe Jan Kooy, eene welgestelde boerin in de Beemster. De bejaarde weduwe is al spoedig door het gepliege geweld wakker geworden, heeft hare dienstmeid, die in de eerste kamer sliep, daarop gewekt, met het verzoek en onderzoek te doen naar de oorzaak. Den naauwelijks was deze, aan het verlaten hater

meesteres beantwoordende, aan het einde van den gang gekomen, of zij werd aangevallen en door een der boosdoeners op eene vreeselijke wijze mishandeld. Met een mes, dat hij bij zich had en bebloed op de plaats des misdrijs is achtergelaten, heeft hij haar verscheidene wonden in de zijde, op de handen, maar vooral eene snede aan de keel toegebracht, die haar leven in gevaar bracht. Op deze wijze worstelende is de meid buiten de woning geraakt om bij de bureu hulp te roepen, dan daarop wederom door den onverlaat overvallen, die haar bloedverlies bemerkende, haar in het gras heeft laten liggen en is weggevlugt, zonder uit de woning iets te ontvreemden.

Inmiddels had de tweede booswicht zich naar de bedstede der weduwe begeven en met deze een dergelijk afsgruwelijk tooneel aangevangen. Na haar uit die slaappleats te hebben geworpen, heeft hij de bejaarde vrouw onderscheiden wonden aan het hoofd toegebracht, en in haar bloed wenselende achtergelaten. Onder al deze mishandelingen heeft zij den dader telkens toegeroepen: *Man, wat wil je, en daarop een schreeuwend antwoord bekomen: Je vermoorden, en dan je geld.* Ook deze persoon heeft de woning verlaten zonder iets medetenemen.

De Heer substituit-officier van Justitie, Mr. F. Pont heeft zich, vergezeld van den Heer fung. register-commissaris en griffier, Mrs. C. A. Duker en D. Merens, onverwijld naar de plaats des misdrijs begeven. Dan, hoe ijverig de pogingen der justitie en politie geweest zijn, heeft men in deze week weder het gemis van Maréchaussee te be-treuren gehad, zonder welke men hier weinig kan uitgrigen.

Het vermoeden viel dadelijk op twee personen, de een niet lang, maar zwaar van postuur, vol gezigt, gekleed met een blaauw lakensch jasje, lange broek, blaauw zijden of katoenen doek om den hals en donker lakensche pet op het hoofd. De andere grooter, doch minder gezet, lang van aangezigt, grooten neus, gekleed met een blaauw huis, roode dock en eene roodachtige pet. Deze personen hadden den laatsten tijd aanhoudend om de woning geworpen, op den Beestenvoer naar het huis van de weduwe Kooij gevraagd, terwijl meerdere omstandigheden de vermoedens tegen hen bevestigen. Doch men heeft hen niet kunnen achterhalen, ofschoon men de rigting, naar welke zij vertrokken waren spoedig had gespoord.

Mengelwerk.

KAREL DE DRAAIJER.

Vervolg van No. 74.

Hij had gedurende een uur woedend voortgelopen, toen eens hand hem staande hielt: wel, Karel, waar spoedt gij zoo heen; hebt gij het tegen den horatimur van de Post-nuis, want gij loopt er op aan als of gij dien wilde afbreken? Wat scheelt u dit? Ben ik niet vrij te doen en te laten, wat ik wil? En vooreerst, wie zijt gij, wat wilt gij van mij? Ik ken u niet, laat mij. Hoe gij kent mij niet? Gij kent uwe vrienden niet meer, Jan - Piet, uwe werkgezel op den winkel?

Ah! excuser, Jan - Piet? zijt gij het, ik erkende u niet; dit komt, om dat ik een weinig ziek ben, ik zie niet goed. In de daad gij ziet er akelig uit, en niet weinig vermagerd, ik verzeker het u. Van waar komt gij toch? uit het gasthuis? Men heeft u daar met water en bloedzuigers gespuugd? Men moet u daar schoon beet hebben geknepen! Indien gij een klein brandend waslichtje in uwe mond hadt, zou uw aanzicht een weinig tampon gelijken. Jan - Piet, uwe gekschiedelij komt slecht te pas; men hoort niet met iemand die van honger sterft. --

Gij moet honger hebben, gij moet honger hebben aan? Zoo gij nog dorst hadt; maar van honger! Daarbij sterft men van honger. Als men een jas aan heeft gelijk gij? Men zal u daarvoor twintig franken geven met een buis op den koop toe. -- Twintig franken? Hebt gij dat zeker? -- Zoo zeker als ik met u spreek. Ga met mij, twee stappen verder zijn wij bij den oud-kleerkooper; de zaak zal in een paar minuten geklonen zijn.

Jan-Piet had de waarheid gezegd; de twintig franken werden geteld. Karel trok een oude gelapte buis aan; maar wat was hem daaraan gelogen? Hij had twintig franken! Zijne vrouw, zijn kind zouden niet meer lijden! . . . Reeds wilde hij heen gaan; maar Jan-Piet hield hem vast: Waar heen gaat gij? -- Naar den bakker brood koopen voor mijn kind, en mijne vrouw, en voor mij? -- Voor twintig franken brood! . . . Excuser. . . . Mag ik u een goeden raad geven? Ik ben geen wreedaard, ik, ik weet wat men der medelijdenheid schuldig is. Geef uwe vrouw honderd stuivers, en laten wij met het overige gaan spelen? -- Spelen? . . . Dat is een zakkenolders redmiddel? . . . Nee, dat nocht. -- Gij zijt geestig; maar een groote sukkelaar. Hoe lang meent gij van die twintig franken te zullen kunnen leven? -- Maar ten minste acht of tien dagen. -- En wat zult gij doen als die tien dagen voorbij zijn? -- Wel dan zal er misschien werk zijn. -- Ja gelijk er tot nu toe werk is geweest, niet waar? Wat zijt gij onnozel, mijn arme Karel! Wanneer ik bedenk, dat gij met die vijftien franken misschien vier, vijf honderd franken, weet ik het, mogelijk duizend kroonen kunt winnen. . . . Duizend kroonen met die vijftien franken. -- Parbleu, men heeft dat wel meer gezien. Kom laat het ons beproeven. Indien gij verliest zal ik u de helft uwer vijftien franken weer geven; zoo gij wint, zullen wij deelen. -- En gij zult mij de helft weergeven, als ik verlies? Gij belooft mij dit? -- Wel zeker, op mijn woord van eer. . . . Nu, is het besloten? -- Ja, over een uur ben ik in den tuin van het Palais Royal, tegen over het Koffijhuis der Rotonde. -- Ik zal er wezen.

Beiden waren stiptelijk op de afgesproken plaats. Jan-Piet laachte en was vrolijk. Karel was verlegen en durfde het hoofd niet oprijzen. Hij verzeft, sprak hij bij zich zelve, terwijl hij den trap van het speelhuis opklom: Dit geld is in alle geval van mij. Er was een stein in het diepte van zijn geweten, welke hem zeide: Karel, wat gij gaat doen, is niet wat een vader des huisgezins doen mag; dat geld, hetwelk gij aan de kansen van het spel gaat toewerpen, zou misschien de dagen van uwe vrouw en uw kind tot een gelukkiger oogenblik kunnen vertegen. Het is met hun bloed, met hun leven, dat gij speelt. Maar hij traagde zich die gedachte uit het hoofd te stellen, en de hand tegen de borst drukkende, als wilde hij het laatste gemor van den pligt onderdrukken. Het hij zich door Jan-Piet medeslepen, gelijk de veroordeelde zich door den beal tot aan den schandpaal laat ophijsschen, waar hom de ontteering wacht.

Hij ging binnen. Een man ontlastte hem van zijn hoes, en gaf hem daarvoor een bracie. Zonderlinge voorzorg! In die plaatsen, waar alle bedriegers, alle verlaagde wezens worden toegelaten, welke Parijs binnen hare uitgestrekte muren bevat, in die plaatsen, waar tusschen zekere spelers soms de ergste verwijtingen, de laagste beleedigingen worden gewisseld, is eene officieel voorschrift, dat de gewapende magt des noods zou helpen onderhouden, dat niemand zou worden toegelaten, tenzij ongedekt. Is de wellevendheid oorzaak van dien maatregel, of was het slechts eene gelegenheid tot eene schikking, waardoor de administratie, zonder hare handen vuile moeten spreken, hare talrijke bedienden onderhouden kan? of wel, wilde de politie, welke daar eene zoe niet behendige, dan toch voortdurende werkzaamheid uitoefent, wilde zij hem, dien zij naging, met ongedekten hoofde zien? Al deze verschillende gissingen vlo-

gen door het hoofd van Karel, zonder dat de staat van verwarring, waarin hij zich bevond, hem veroorloofde, zich aan eene derzelve te houden. Hij volgde Jan-Piet met gesloten oogen, en bevond zich weldra in de speelzaal.

Rondom eenen met een groot kleed overdekte tafel zaten een twintigtal onbekenden, meent allen gespeeld. In het midden van de twee zijden der tafel, zaten op hoogere stelen, twee personen, met onbeduidende aangezichten: de een wierp een isuren bal in de beweegbare rol, welke voor hem stond, en liet die rond draaijen met behulp van een koperen staf, dien hij nu spoedig, dan langzaam bewoog; vervolgens wachtte hij, dat de bal in een der zes en dertig rood en zwart geverwde ruiten liggen bleef, welke allen met een getal van een tot zes en dertig geteekend waren. De andere schaarde met een houten rijfje het verloren geld der spelers bij zich, of betaalde die wonnen.

Karel was langen tijd aanschouwer van dit een-tonig spel, zonder er iets van te begrijpen. Hij keek dat kakelbonte kleed, met schijnbare zwart en roode ruiten, met gele getallen, en dubbele zero's en onbegrijpelijke teekenen; hij aanhoorde die mannen, waarvan sommige, tusschen ieder spel, zich overgaven aan de laagste boeterij, aan de domste woordspelingen; waartan anderen, in weinig kiesche woorden, het spel en de bankhouders verwenschten; waarvan eindelijk de meesten zich bezig hielden met ernstiglijk spelden op eene kaart te staken, ten einde door eene geleerde berekening de kansen des lots te beheerschen; hij zag dit alles aan zonder iets te zien; hij luisterde en hoorde niet.

Eensklaps toogende aan de naar levendige aanzaken van Jan-Piet, wierp hij drie stuks op de speelfafel. Zij vielen alle drie, alsof zij slechts één waren geweest, op hetzelfde getal. De rol draaide; de stein des bankhouders sprak een nummer, eene kleur uit, en op dezelfde plaats, waar Karel zijn geld had laten vallen, zag hij eene aanzienlijke som van geld opeen stapelen. Maar Jan was daar; deze was koelbloedig, nam het geld, gaf Karel een teken: beiden gingen uit.

De open lucht schonk Karel tot zich zelve te roepen. Dewijl zijn gezel zich aan eene uitbundige vreugde over gaf, vroeg hij hem levendig, wat zulks beteekende; dat beteekent, dat wij vijf honderd en veertig franken gewonnen hebben; en dat gij voor uw aandeel daarvan twee honderd en zeventig franken krijgt. Maar wij zullen dit later zien; nu zullen wij gaan eten als pairs van Frankrijk; vervolgens gaan wij naar een theater, op al de beste plaatsen. Met een woord, wij gaan ker-mis houden!

Middelwyl Jan sprak, kleurde zich het aangezigt van Karel, zijn oog fonkelde. -- Jan, zeide hij, ik wil mijn aandeel! -- wat uw aandeel? na aanstonds? vrees gij, dat ik u hestelen zal? -- Ik wil mijn aandeel, zeg ik u, ik wil het aanstonds. -- Oh! gij spreekt dramatisch, dunkt mij. Goed, dat uw wil geschiede, het zal niet lang duren.

Zij deelden af. Karel stak zijn geld op, knoopte zijn buis dicht, en spoedde zich naar de straat Quotemard. Zijne vrouw en zijn kind wachtten hem. Zij liepen hem te gemoot, met opou armen en Karel omhelsde hen niet: kom, kom, zeide hij, geen grimassen. Ik heb wat anders te doen dan verteederend te gaan zitten weenen. Ik moet mijn geld tellen, en trachten worden even zooveel te winnen. -- Uw geld tellen! gij hebt het dan veel? -- Ik heb wat ik heb; dat gaat niemand aan. Laat mij gerust; ik heb u niet noodig; ik wil alléén zijn.

Het kind verstomde van verbazing, en keek zinnen vader met vrees aan? Sophie nam het bij de hand met zich in de aangrenzende kamer; want eene afsgruwelijke waarheid had zich aan haar veropenbaard; die dag had Karel verloren; hij was dobbelaar.

(Het Vervolg hierna.)

Betaling van Pensioenen

OVER DE TWEEDE DRIE MAANDEN DEZES JAARS.

De Administrateur van 's Rijks Schatkist in de Provincie Noord-Brabant, adverteert de belanghebbenden, dat de betaling van Pensioenen over de tweede drie maanden dezes jaars, een aanvang zal nemen ten zijner kantoren, den 1 Julij 1843, van des morgens negen tot twaalf uren, (uitgenomen Zon- en Feestdagen). Wijders worden de belanghebbenden herinnerd, dat de betaling over gezegd tijdvak niet langer zal open gesteld zijn, dan tot den laatsten Sept. dezes jaars.

's Hertogenbosch den 30 Junij 1843.

De Administrateur voornoemd,
L. J. DE LA COURT.

Advertentien.

* Heden overleed tot mijne en mijner kinderen bittere droefheid, mijne dierbare echtgenote ADRIANA VAN MERLO, in den onderdom van ruim 46 jaren, na vroegtijdig voorzien te zijn geweest, met de H. Sacramenten, aan de gevolge eener langdurende afnemings ziekte.

J. T. PRINZEN,

Gemeert, 26 Junij 1843.

Eenige Kennisgeving.

* Heden avond omstreeks half elf uren overleed alhier na eene langdurige ziekte, tusschen onze droefheid, en voorzien te zijn geweest met de Heilige Sacramenten Onzer Moeder de Heilige Kerk, onze veel geliefde Vader de Heer JACOBUS HUBERTUS SPOORENBERG in den onderdom van circa 55 jaren.

Vrienden en bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te merken en verzoecken van rouwbeklag verschoond te blijven.

J. H. SPOORENBERG.

mede uit naam van mijnen Broeder en Zusters.

Helmond, den 27 Junij 1843.

* Bij de Boekhandelaars H. PALIER en ZONN te 's Hertogenbosch is van de Pers gekomen en verkrijgbaar:

WETTEN omtrent Boedelscheidingen van den 31 Mei 1843. -- Tot intrekking en vervanging van de eerste Afdeeling van den zestienden Titel van het Tweede Boek van het Burgerlijk Wetboek; alsmede van de Artikelen 695, 696 en 698 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

* De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat, tot meerdere uitbreiding van den door hem alhier gedreven handel in WIJNEN EN GEDISTILLEERD, daarin sedert heden, deelgenoot is geworden de Heer NICOLAAS JOHANNES POMPE van 's Bosch, en den handel zal voortzetten onder de firma van P. S. VAN DEN OUWELANT en COMP. -- Dankbaar voor het tot hier toe in hem gestelde vertrouwen, neemt hij deze gelegenheid waar, om zijne firma aan zijne geëerde begunstigers aan te bevelen.

Oosterhout, 1 Julij 1843.

P. S. VAN DEN OUWELANT

* De ondergeteekenden, overeengekomen zijnde, om den handel in WIJNEN en GEDISTILLEERD, vroeger door den eerst ondergeteekende gedreven, gerekend van heden, voor gezamenlijke rekening voort te zetten onder de firma van P. S. VAN DEN OUWELANT en COMP., nemen de vrijheid hunne firma bij deze in eens ieders guust aan te bevelen.

Oosterhout, 1 Julij 1843

P. S. VAN DEN OUWELANT,
N. J. POMPE.

* Even buiten **FUGHT**, wordt **TE HUUR** aangeboden **Eene Huizenplaats**, aan den Straatweg van 's Bosch naar Eindhoven, ongeveer 1/2 uur van 's Bosch; geschikt tot **ZOMER- en WINTERVERBLIJF**. Te bevragen onder Lett. B, met franco Brieven, bij den Uitgever dezer Courant.

ALGEMEENE POSTWAGEN ONDERNEMING VAN GEND en LOOS.

Te beginnen met 1° Julij 1843, zal de DILIGENCE van dezez Onderneming van **BREDA** naar 's **BOSCH** vertrekken, des namiddags ten 3 uren, dit Maats van om 11 uren. Het vertrek uit 's **BOSCH** naar **BREDA**, blijft vastgesteld op 6 uren des ochtends.

Kantoren.

Te **BREDA**, Hotel de Kroon.

Te **TILBURG**, Hôtel de Zwaan.

Te 's **BOSCH**, Hotel het Oud Ketsershof.

LEENDERT CORNELIS VAN DE VEN, Jaar Notaris te 's Hertogenbosch, zal, voor zijne Principalen, in het openbaar opveilen en verkoopen:

Eene **KOOPMANS-HUIZINGE** en **ERVE**, genaamd **het Wit Lam**, bevattende ruim Voorhuis, onderscheidene Boven- en Beneden-Kamers, Keuken, Zolders, Kelder, Pompen en andere Gemakken; sitruide en gelegen te 's Hertogenbosch, op de Schapenmarkt, gemerkt A. no. 130 en 131, met **PAKHUIS** daarachter, genaamd **Maa en Waal**, gemerkt H. 177, alles kadastraal bekend in Sectie G. no. 704, met grootte van 2 Roeden, 30 Ellen; belend de eene zijde de **Weduwe G. Schoutens**, de andere zijde de **Heer A. N. van Osch**, en hebbende met eene Brug eenen uitgang in de Snelstraat.

In genot en gebruik te aanvaarden de **HUIZINGE** by de betaling der **Kooppenningen**, en het **PAKHUIS** met 10° October 1843. Te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags van elke week, van des namiddags 3 tot des avonds 8 uren.

Deze verkooping zal geschieden te 's Hertogenbosch, in het Stads-Koffijhuis bij **W. Raaijns**, provisioneel, op **Dingsdag den 11 Julij 1843**, en finaal, den 25 derzelfde maand, beide dagen des avonds ten zeven uren.

Breder bij gedrukte Biljetten omschreven en nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris **VAN DE VEN**.

UIT DE HAND TE HUUR OF TE KOOP.

TEGEN DEN EERSTEN JANUARIJ 1844.

Een **NIEUWE STEENEN WIND- en KOORN- en SCHORSMOLEN**, staande bij het dorp te 's **Prinsenhage**. Nadere informatie te bekomen bij den Notaris **BODE**, te 's **Prinsenhage**. Brieven **Franso**.

OP HEDEN

Is bij **Joh. Noman en Zoon**, te **Zalt-Bommel** van de Pers gekomen en alom te bekomen:

WAT DOET DE R. C. KERK, EN WAT WENSCHT DE R. C. ELK TOT EER DER KERK? OF de Resultaten der gesprekken tusschen drie Katholijke Vrienden..... f. 50.

* De ondergeteekende Veearts der 1ste Klasse wonende sedert 1826 te **Veghel**, thans meer als vroeger in zijne standplaats tegenwoordig en voorzien zijnde van wel ingerichte **STABELEN** en gezonde **WERDE**, biedt zich mede aan tot het behandelen van **ZIEKE PAARDEN** ten zijnen huize. Met in begrip van Voeder en Geneesmiddelen zullen de kosten hoogstens f. 1,00 daags per Paard belopen.

W. F. RYKZEN.

Veghel, den 23 Junij 1843.

TE HUUR

om dadelijk te aanvaarden.

Twee zeer geschikte **WONINGEN** binnen **Veghel** nabij de **R. C. Kerk**, ieder voor f. 35,00 Jaarlijk, vrij van alle Belastingen. Nadere inlichtingen te bekomen bij den Burgemeester der voornoemde Gemeente.

H. A. BOEX, Instituteur te Eindhoven, a l'honneur d'annoncer, a quiconque pourroit s'y intéresser, qu'en terminant son cours d'étude actuel (31 Aout), il terminera sa carrière d'Instituteur.

Eindhoven, 28 Junij 1843.

Na zich eene halve Eeuw met voorbeeldlozen ijver, bijzondere geschiktheid en nauwgezette pligtbetrachting, aan de Opvoeding en het Onderwijs der geguede Jeugd te hebben toegewijd, heeft de achtenswaardige en zoo algemeen beminde Directeur der alhier bestaande **FRANSCHES KOST-SCHOOL**, de Heer **H. A. BOEX**, afthoofde van bijzondere familie-aangelegenheden, zich verpligt geacht om tegen het einde van Augustus aanstaande van die betrekking afstand te doen, ten einde zijne verdere levensdagen in stille rust met zijne waardige echtgenote te kunnen slijten, waardoor die betrekking in dit alom beroemd pensionaat, waarop zich doorgaans behalve een klein veertigtal Pensionairen, een zestigtal Externes bevinden, tegen voormeld tijdstip zal vaceren.

Dien ten gevolge roept de Regering bij deze op, zoodanige personen, welke voor deze betrekking zonden inclineren, en de vereichte geschiktheid bezitten om in de Hollandsche en Fransche Talen, de Geschiedenis, Aardrijks- en Rekenkunde grondig Onderwijs te kunnen geven, om zich voor Ultimo Julij aanstaande, hetzij in Persoon, hetzij met gefrankeerde Brieven, vergeteld van behoorlijke bewijzen van kunde en goed gedrag, aan te melden bij den Heer Burgemeester der Stad, zultende aan degene, die in de Hoogdnlische en Engelsche Talen, de Meetkunde en de Muziek tevens bedreven zijn, de voorkeur worden gegeven.

De Regering der Stad Eindhoven,

A. VAN DE MOOSDIJK VI.

VAN STEKELENBORG Secr.

Eindhoven den 28 Junij 1843.

* En vente chez P. R. D. MULLEN, Libraire a **Bois-le-Duc**.

Pantheon National, 3 volum.

Premier volume, **HISTOIRE DE BELGIQUE**, par **Theodore Juste**, deuxième édition. Deuxième vol., **LES BELGES ILLUSTRES**. Troisième vol., **LA BELGIQUE MONUMENTALE, ARTISTIQUE ET PITTORESQUE**.

Cette publication, remarquable par son luxe typographique, parait toutes les semaines par livraisons. Chaque livraison se compose d'une superbe gravure exécutée par les premiers artistes et de huit pages de texte, illustrées de vignettes, fleurons et cula-de-lampes.

Chaque volume sera publié en 80 livraisons et formera un magnifique volume de sept à huit cents pages. 15 cents la livraison.

(On vend séparément chaque volume sans augmentation de prix.)

GALERIE DES CONTEMPORAINS ILLUSTRES, par un homme de bien, avec une lettre-préface de **M. de Chateaubriand**.

Cette Galerie sera complète en 120 livraisons, formant deux magnifiques volumes grand in-8o. 20 Cents la livraison.

LORD STRAFFORD, épisode du regne de Charles I. d'Angleterre, par **Felix Bogasert**.

Un magnifique volume orné de 12 grandes gravures gravées et dessinées par **N. de Keyser**, gravées sur bois par **Henri Brown**. 80 cents la livraison.

LUCRÈCE, tragédie en cinq actes et en vers; par **M. Ponsard**. Prix 20 cents.

PANTHEON CLASSIQUE et LITTÉRAIRE, 88 numéros (vendus séparément) au prix de 30 cents.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Zaterdag 1 Julij 1843.

W. S. 21 pC. 58 1/2; Dito 5 pC. 108 1/2; Dito 3 pC. 78; Handelmaats. 133; O. L. 5 pC. 99; Ar. 85; p. et. 17; Dito 5 pC. 27; 27 Port. in Lijn 21 pC. 41; Oude Ruggen 107; Dito 2 pC. 99; De Sted. in C. 88; Notallik 108; 5 pC. Bankwet. 51; 1/2 Rijnland 100; p. et. 75 1/2.

Ter Druk van **D. A. A. DE ROOIJ**, te 's Bosch.